

Aktualizace Územní energetické koncepce statutárního města Brna

červenec 2024

v souladu s požadavky zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s nařízením vlády ČR č. 349/2022 Sb., o státní energetické koncepci a o územní energetické koncepci.

5 Přílohy

5.16 Legislativní rámec odpojování odběratelů od CZT (SZTE)

1	Legislativní rámec odpojování odběratelů SZTE	3
1.1	Legislative s vazbou na odpojování odběratelů	3
1.2	Motivace k odpojování odběratelů	4
1.3	Požadavky zákona o hospodaření energií, energetického zákona a zákona o ochraně ovzduší	4
1.4	Požadavky stavebních zákonů	5
1.5	Smluvní úprava s dodavatelem tepelné energie	7
2	Shrnutí	9
	Zdroj dat	11
	Seznam zkratk	11

1 | Legislativní rámec odpojování odběratelů SZTE

1.1 | Legislativa s vazbou na odpojování odběratelů

Následující text analyzuje aktuálně platnou legislativu ČR ve vztahu k problematice změny způsobu vytápění ve vazbě na odpojování od systémů SZTE. Text je aktualizací přílohy ÚEK SMB z roku 2018 a reflektuje změny právní úpravy.

Tepelná energie může být vedle SZTE zajištěna i jinými způsoby, přičemž každý odběratel má v tomto ohledu právo volby, které je nicméně do určité míry limitováno právní úpravou. Individuální právo odběratele totiž musí být citlivě posuzováno ve vazbě na veřejný zájem; soustavy zásobování tepelnou energií (SZTE) jsou totiž zřizovány a provozovány ve veřejném zájmu. Soustavy SZTE jsou lokální systémy, u kterých může jakákoliv změna významně ovlivnit její vyváženost a stav, a tím i práva všech účastníků v rámci systému. Vzhledem k této objektivní skutečnosti je nezbytná existence právní regulace, která chování účastníků na soustavě balancuje. Vzhledem k tomu, že SZTE je prvopočátečně vyvážená, musí kdokoliv, kdo uvažuje o svém odpojení, za tímto účelem splnit specifické předepsané podmínky a požadavky.

Stávající legislativa, vyžadující ve správním řízení nejméně doložení výpočtu ekonomické výhodnosti a posouzení environmentálních dopadů, představuje pojistku pro správné posouzení, zda je odpojení od SZTE v konkrétním případě přípustné, či nikoliv. Tato legislativní ochrana systémů SZTE přitom zapadá do širšího systémového pojetí, kdy na jedné straně stát regulací do provozování SZTE vstupuje, aby na straně druhé SZTE ochránil pro odběratele i veřejnost, neboť se obecně jedná o nejefektivnější a nejekologičtější systém dodávek tepelné energie. Problematika přechodu odběratelů od centrálního zásobování teplem k vlastním zdrojům je tedy proces, kterému se věnuje množství vzájemně provázaných legislativních norem.

Níže uvádíme částečný přehled příslušných zákonů, předpisů a vyhlášek s vazbou k této problematice:

- **Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“);**
- **Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o hospodaření energií“);**
- **Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“);**
- **Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon) (dále jen „starý stavební zákon“);**
- **Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nový stavební zákon“);**
- **Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;**
- **Nařízení vlády č. 349/2022 Sb., o státní energetické koncepci a o územní energetické koncepci;**
- **Nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky, ve znění pozdějších předpisů;**
- **Nařízení vlády č. 25/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na účinnost nových teplovodních kotlů spalujících kapalná nebo plynná paliva, ve znění pozdějších předpisů;**
- **Nařízení vlády č. 219/2016 Sb., o posuzování shody tlakových zařízení při jejich dodávání na trh.**

1.2 | Motivace k odpojování odběratelů

Úvahy odběratelů o odpojení od soustavy SZTE a vybudování vlastního domovního nebo objektového zdroje vycházejí především z **výše jejich úhrady za dodávku tepla**, která je odvislá od množství odebraného tepla, případně rezervovaného (distribuovaného) výkonu. Cena tepla je státem regulována formou věcného usměrňování (viz ust. § 6 zákona č. 526/1990 Sb. o cenách, ve znění pozdějších předpisů), a to závazným postupem při tvorbě ceny nebo při její kalkulaci (viz Cenová vyhláška ERÚ).

Dodávky tepla ze SZTE jsou u některých odběratelů vnímány jako omezení svobodného rozhodování o způsobu vytápění. Snahy o odpojení se ze soustavy SZTE jsou často vedeny s cílem **úspory nákladů na vytápění**, avšak v převážné většině případů se jedná o ne zcela objektivní posouzení skutečných nákladů na realizaci nového způsobu vytápění a s ním spojené náklady na případné odpojení (viz dále). V některých případech je možným důvodem k odpojování od SZTE špatná kvalita dodávky tepla, nebo teplé vody.

1.3 | Požadavky zákona o hospodaření energií, energetického zákona a zákona o ochraně ovzduší

Zákon o hospodaření energií stanoví, že změna způsobu vytápění budovy připojené na SZTE může být provedena **pouze na základě povolení podle stavebního zákona a za podmínky, že nedojde ke zvýšení hodnot ukazatele energetické náročnosti budovy** celkové dodané energie nebo primární energie z neobnovitelných zdrojů energie; to neplatí, pokud stávající způsob vytápění není možné nadále využívat. Splnění podmínky podle věty předchozí dokládá stavebník **průkazem energetické náročnosti budov** k žádosti o povolení podle stavebního zákona. Prokáže-li průkaz energetické náročnosti relevantnost zásobování budovy prostřednictvím SZTE, nebude odpojení v rámci stavebně-povolovacích procesů povoleno.

Ust. § 77 odst. 5 energetického zákona v tomto směru dále stanoví, že **veškeré vyvolané jednorázové náklady na provedení změny způsobu dodávky nebo změny způsobu vytápění a rovněž náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení včetně odstranění tepelné přípojky nebo předávací stanice uhradí ten, kdo změnu nebo odpojení od rozvodného tepelného zařízení požaduje**. Náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení zahrnují rovněž zůstatkovou cenu tepelné přípojky a předávací stanice evidovanou v účetnictví dodavatele tepelné energie ke dni odpojení od rozvodného tepelného zařízení, pokud slouží k dodávce tepelné energie výhradně tomu, kdo změnu nebo odpojení od rozvodného tepelného zařízení požaduje.

Možnost odpojování objektů od SZTE dále reguluje také zákon o ochraně ovzduší, neboť **právníkové a fyzické osoby jsou** při výstavbě nových nebo při změnách stávajících staveb **povinny**, pokud je to pro ně technicky možné a ekonomicky přijatelné, **využít pro vytápění teplo ze SZTE**, nebo ze zdroje, který není stacionárním zdrojem (typicky OZE), pokud je jejich provedení v souladu se zákonem a vydanými předpisy.

Cílem shora uvedených norem je **zabránit zhoršování kvality ovzduší**, resp. stávající stav ovzduší zlepšit, a ochránit účinné SZTE systémy. Na tomto místě je vhodné upozornit, že SZTE vlastněná a provozovaná společností Teplárny Brno, a.s., dceřinou společností SMB, je v současnosti dle platné legislativy považována za **účinnou** a díky projektu horkovodu z elektrárny Dukovany do Brna bude za účinnou považována i v nejbližších desítkách let. V důsledku výstavby a provozu nových spalovacích zdrojů, které by byly vyvolány odpojením odběratelů od SZTE, resp. jejich nepřipojením, kladou právní normy důraz na ekonomickou výhodnost s požadavkem na zpracování řádné ekonomické kalkulace. **Každý jednotlivý případ možného odpojení odběratele je proto doporučeno posuzovat v komplexu nastíněné problematiky jako možnost odpojení všech ostatních odběratelů SZTE, včetně všech s tím souvisejících důsledků (výstavby mnoha nových spalovacích zdrojů).**

Pro ekonomický a ekologický provoz zdrojů tepla je nutné jejich optimální tepelné využití, kdy je jednak nejvyšší tepelná účinnost a současně i nejnižší měrné emisní zatížení, tj. nejnižší úroveň emisí na 1 GJ vyrobeného tepla. Odpojováním objektů od soustav SZTE pak dochází ke snižování jmenovitého provozního výkonu a snižování tepelné účinnosti zařízení. **Je skutečností, že měrné emisní zatížení na 1 GJ vyrobeného tepla nebo na 1 kW instalovaného výkonu je u odpojených objektů vyšší než u zdrojů tepla soustav SZTE.**

Vzhledem ke shora uvedenému lze proto konstatovat, že zákon o hospodaření energií, energetický zákon ani zákon o ochraně ovzduší sice odpojování objektu **nezakazují, ale stanoví závazné podmínky, které musí odběratel tepelné energie splnit, aby bylo jeho odpojení povoleno.** Dodavatel tepelné energie (vlastník a provozovatel SZTE, resp. držitel licence na rozvod tepelné energie) je přitom po odběrateli oprávněn v případě odpojení od SZTE **vymáhat finanční náhradu** za skutečné jednorázové náklady spojené s odpojením, a to např. za technický návrh realizace odpojení, výkopové práce, vypouštění rozvodů, zaslepení potrubí, demontáže armatur a měřících zařízení, úhradu event. ztracené teplotnosné látky, tlakové zkoušky, terénní úpravy a rovněž v případě potřeby nové hydraulické mezi-objektové vyregulování soustavy po odpojení odběratele a případně některé další náklady obdobného typu, pokud tyto náklady skutečně vznikly.

Splnění podmínek pro odpojení je pak posuzováno v rámci stavebně-povolovacích procesů (viz dále).

Zrušení odběru tepla a s tím spojené vybudování vlastního zdroje musí odběratel důkladně technicky a ekonomicky uvážit, neboť právě žadatel nese veškeré náklady spojené s odpojením. Nelze přitom vycházet pouze ze současných cenových regulací paliv, ale je nutno uvažovat i ostatní ekonomicky oprávněné náklady dodavatele tepelné energie. Odběratelé, kteří odpojení od rozvodného tepelného zařízení požadují, uvažují často pouze s palivovými náklady a další náklady si mnohdy neuvědomují a s těmito při svém rozhodování nepočítají.

1.4 | Požadavky stavebních zákonů

Jak bylo v obecné rovině popsáno výše, změna způsobu dodávky tepla nebo změna způsobu vytápění může být provedena **pouze na základě rozhodnutí vydaných ve stavebně-povolovacích procesech.** Nicméně, ačkoliv je v současnosti nadále postupováno dle starého stavebního zákona, od 1. července 2024 již bude postupováno dle nového stavebního zákona. Dle přechodných ustanovení nového stavebního zákona přitom platí, že řízení zahájená do 30. června 2024 se dokončí podle právních předpisů účinných v době jejich zahájení, tzn. podle starého stavebního zákona.

Z uvedených důvodů je třeba mít při posuzování záměru odpojení od SZTE na vědomí, že z hlediska stavebně-povolovacích procesů platí určitá **dvoukolejnost** v aplikaci právních předpisů, která je způsobena přijetím nového stavebního zákona. Aplikace jednotlivých stavebních zákonů přitom bude mít dopad také na stavebně-povolovací procesy, v nichž musí být odpojení od SZTE povoleno.

Starý stavební zákon

Pokud bude o povolení záměru alternativního zdroje tepelné energie (např. tepelná čerpadla využívající tepelnou energii z venkovního vzduchu) a s tím spojenému odpojení od SZTE požádáno do 30. června 2024, bude řízení vedeno dle starého stavebního zákona. Starý stavební zákon pro povolení stavebního záměru standardně požaduje jeho umístění územním souhlasem či územním rozhodnutím a následné ohlášení stavebnímu úřadu nebo povolení ve stavebním řízení (v určitých případech starý stavební zákon nevyžaduje žádný nebo naopak požaduje jen některé z popsanych kroků).

Má-li dojít k odpojení od SZTE, pak je ze zákona ve všech případech **nezbytné, aby realizace alternativního zdroje tepelné energie a odpojení od SZTE bylo povoleno ve stavebním řízení**. Stavební povolení je pak současně povolením odpojení od SZTE. V rámci stavebního řízení stavební úřad posuzuje, zda lze stavbu podle předložené dokumentace provést, a mimo jiné ověří, zda je projektová dokumentace úplná, přehledná a zda jsou v odpovídající míře řešeny obecné požadavky na výstavbu či zda předložené podklady vyhovují požadavkům uplatněným dotčenými orgány. Nad rámec obecné úpravy stavebního řízení ale musí stavební úřad především zkoumat, zda změnou způsobu vytápění budovy (doposud) připojené k SZTE **nedojde ke zvýšení hodnot ukazatele energetické náročnosti budovy, celkové dodané energie nebo primární energie z neobnovitelných zdrojů energie**.

V závislosti na typu a povaze (technických parametrech a způsobu jeho instalace/realizace) alternativního zdroje musí odběratel, který jej zamýšlí realizovat, také zvážit, zda není zapotřebí jeho **umístění v územním řízení na základě územního rozhodnutí**. Takový stavební záměr totiž může být považován (i) za přístavbu či nástavbu již dokončené stavby, (ii) může zasahovat do nosných konstrukcí stavby, (iii) může být jako samostatná stavba umísťován mimo již dokončenou stavbu, které má sloužit nebo (iv) může odběratel o realizaci alternativního zdroje uvažovat již v průběhu výstavby dosud nedokončené stavby. Pokud by měla realizace alternativního zdroje tepelné energie povahu některého z uvedených záměrů, bude třeba ještě před stavebním řízením, ve kterém bude projednáno odpojení od SZTE, požádat o vydání územního rozhodnutí (či územního souhlasu), případně o změnu stavby před dokončením.

Žádost o územní rozhodnutí (či územní souhlas) a stavební povolení (či ohlášení) musí splňovat zákonné náležitosti, přičemž součástí žádosti musí být zejména **projektová dokumentace, energetický posudek a průkaz energetické náročnosti budovy či závazná stanoviska či vyjádření dotčených orgánů**, kdy všechny tyto **podklady musí na své náklady zajistit žadatel, tj. odběratel**. Stavební úřad také přezkoumává soulad záměru nejen s požadavky právních předpisů, ale také s územně plánovací dokumentací (viz níže).

Nový stavební zákon

Co se týče nového stavebního zákona, je třeba předně uvést, že tento již neupravuje dvojí povolovací režim (územní rozhodnutí a navazující stavební povolení), nýbrž stanoví **jednotný povolovací režim**, jehož výsledkem je **rozhodnutí o povolení záměru**. Obdobně jako u starého stavebního zákona platí, že odpojení od SZTE musí být povoleno podle stavebního zákona, kdy tímto povolovacím řízením bude právě řízení o povolení záměru. Případné umístění alternativního zdroje (např. z důvodu jeho povahy přístavby či nástavby) by pak bylo projednáno a vyhodnoceno právě v tomto řízení.

V řízení o povolení záměru pak stavební úřad posuzuje, zda je záměr v souladu např. s požadavky právních předpisů, vč. předpisů chránících dotčené veřejné zájmy, požadavky na veřejnou dopravní nebo technickou infrastrukturu, či ochranou práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení, které hodnotí a poměřuje ve vzájemných souvislostech. Stavební úřad přitom musí i nadále zkoumat, zda změnou způsobu vytápění budovy (doposud) připojené k SZTE **nedojde ke zvýšení hodnot ukazatele energetické náročnosti budovy, celkové dodané energie nebo primární energie z neobnovitelných zdrojů energie**; k tomu však slouží průkaz energetické náročnosti budovy.

Obdobně jako v případě starého stavebního zákona bude i od 1. července 2024 zachována povinnost žadatele **zajistit na své náklady veškeré podklady k jeho žádosti o povolení záměru**, které budou pravděpodobně shodné jako za úpravy starého stavebního zákona, resp. jeho prováděcích předpisů (tj. projektová dokumentace, energetický posudek, závazná stanoviska či vyjádření dotčených orgánů).

Územní plánování

V rámci shora popsaných povolovacích procesů pak **musí být stavební záměr v souladu s územně-plánovací dokumentací**, a to územním plánem (či např. regulačními plány městských částí). V této souvislosti je třeba také doplnit, že podkladem pro zpracování územního plánu je ÚEK. Jelikož ÚEK není součástí územního plánu, není pro územní plán závazný; územní plán se tedy může v odůvodněných případech od ÚEK odchýlit. V rozsahu, v němž je to účelné ke zdůvodnění řešení územního plánu, může být z ÚEK citováno nebo na ni odkazováno v odůvodnění územního plánu.

V územním plánu obecně nelze zakázat odpojování stávajících objektů od SZTE, neboť zapracování podmínek omezujících odpojování od SZTE do územního plánu nemá oporu v platných právních předpisech. Nelze však vyloučit, že územní plán či jiná územně-plánovací dokumentace, s níž musí být povolovaný záměr vedoucí k odpojení od SZTE v souladu, bude obsahovat **jiná omezení, která realizaci nových zdrojů tepelné energie budou omezovat nepřímo** (např. v podobě omezení umísťování staveb /alternativních zdrojů tepelné energie/ v památkově chráněných zónách či požadavků na protihluková opatření).

Práva dodavatele tepelné energie

V neposlední řadě je na místě doplnit, že v rámci stavebně-povolovacích procesů (viz výše) bude mít **postavení účastníka řízení dodavatel tepelné energie**, neboť případným odpojením od SZTE jsou dotčena jeho práva vlastníka a provozovatele předmětné SZTE (držitele licence na rozvod tepelné energie). Na základě tohoto postavení je dodavatel tepelné energie oprávněn podávat v rámci stavebně-povolovacích řízení **námítky, které se týkají jeho práv** (např. ekonomická výhodnost oproti dodávkám SZTE, nedostatky energetického posudku, vady projektové dokumentace apod.), a stavební úřad je povinen se s těmito námitkami v rozhodnutí **vypořádat**. V případě, že by stavební úřad odpojení od SZTE povolil, je dodavatel tepelné energie mj. oprávněn podat proti takovému rozhodnutí **odvolání** a může být oprávněn také k podání **žaloby proti rozhodnutí**.

Stavebně-povolovací procesy se tak mohou v případě nedostatků v žádosti o povolení odpojení od SZTE, resp. v související (projektové) dokumentaci, značně **časově prodloužit a záměr odběratele prodražit**. V tomto směru je pak třeba znovu zdůraznit, že dodavatel tepelné energie je ze zákona oprávněn k náhradě veškerých vyvolaných jednorázových nákladů na provedení změny způsobu dodávky nebo změny způsobu vytápění a rovněž nákladů spojených s odpojením od rozvodného tepelného zařízení včetně odstranění tepelné přípojky nebo předávací stanice. Veškeré tyto náklady by měl odběratel tepelné energie brát v potaz při přípravě svého záměru, kterým má za cíl odpojení od SZTE.

1.5 | Smluvní úprava s dodavatelem tepelné energie

Pro úplnost je třeba uvést, že odběratel tepelné energie by při přípravě svého záměru neměl opomenout ani skutečnost, že má-li uzavřenou smlouvu o dodávce tepelné energie, bude v rámci odpojení muset tuto smlouvu ukončit. Tyto smlouvy zpravidla obsahují výpovědní lhůty, přičemž ERÚ u smluv na dobu neurčitou doporučuje 12 měsíců. Do uplynutí výpovědní doby bude odběratel tepelné energie povinen dostát svým závazkům ze smlouvy o dodávce tepelné energie, a proto by měl při přípravě svého záměru náležitě zohlednit i tyto časové a finanční náklady.

V některých případech lze s dodavatelem tepelné energie uzavřít i smlouvu na dobu určitou. Pokud se v takovém případě odběratel od SZTE odpojí, je ukončení smlouvy běžně spojeno se **smluvní sankcí**. Zpravidla jsou takovéto smlouvy na dobu určitou uzavírány v případech, kdy dodavatel na své náklady zajistí výstavbu nových předávacích stanic (zdrojů) nebo rozvodů anebo jejich rekonstrukci.

Z hlediska odpojení od SZTE pak nelze vyloučit, že dodavatelé tepelné energie budou mít ve svých smlouvách o dodávce tepelné energie upraveny také další související povinnosti, jejichž porušení může být z jejich strany sankcionováno, což může vést k dalšímu zdražení záměru realizace alternativního zdroje tepelné energie, resp. odpojení od SZTE.

2 | Shrnutí

Z výše uvedeného legislativního rámce k problematice změny zdroje tepla pro vytápění lze konstatovat následující závěry:

1. Žádný stávající právní předpis nemůže žádného odběratele nutit k trvalému odběru zboží (vč. tepelné energie) od jednoho dodavatele.
2. Odběratel (stavebník, vlastník stavby) se však musí řídit platnými právními předpisy, které regulují možnosti realizace a využití alternativních zdrojů energie pro vytápění.
3. Proces výstavby nového, resp. změny stávajícího, zdroje tepelné energie pro vytápění budov je veden stavebním úřadem v rámci stavebně-povolovacích procesů. Důležitým dokumentem pro rozhodování v rámci vydání stavebního povolení je energetický posudek, projektová dokumentace stavebního záměru a průkaz energetické náročnosti budovy, jehož nedílnou součástí je posouzení technické, ekonomické a ekologické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie.

Změna způsobu dodávky nebo změna způsobu vytápění pak bude moci být provedena, pokud bude záměr mimo jiné v souladu s:

- posouzením ekonomické výhodnosti – finanční analýza prokáže ekonomickou nepřijatelnost zásobování ze SZTE při porovnání s jiným nově navrhovaným řešením;
 - posouzením environmentálních dopadů – v místě realizace není a nebude překračován žádný platný emisní limit, který by nově navrhovaným řešením mohl být ovlivněn, přičemž se doporučuje toto posuzovat v kontextu možnosti vypovězení smluv i ostatním účastníkům systému, napojených na těžce větví v lokalitě a nutnosti řešení způsobu zajištění tepelné energie v hromadném řízení;
 - územním plánem či jinými územně-plánovacími dokumentacemi, vč. stávajících územních rozhodnutí a dopadu do jejich změn ve vazbě na definovaný charakter území.
4. V rámci stavebně-povolovacích procesů je účastníkem řízení také dodavatel tepelné energie (provozovatel SZTE), který je v rozsahu, v jakém se záměr dotýká jeho práv, oprávněn podávat proti tomuto záměru své námitky, případně napadnout vydané rozhodnutí odvoláním a eventuálně též žalobou proti rozhodnutí. Podle okamžiku podání žádosti o vydání daného povolení je pak třeba rozlišovat, zda záměr bude povolován dle starého stavebního zákona, či podle nového stavebního zákona.
 5. V případě pravomocného povolení záměru vedoucího k odpojení od SZTE je provozovatel SZTE (dodavatel tepelné energie) oprávněn nárokovat náhradu veškerých vyvolaných jednorázových nákladů na provedení změny způsobu dodávky nebo změny způsobu vytápění a rovněž nákladů spojených s odpojením od rozvodného tepelného zařízení včetně odstranění tepelné přípojky nebo předávací stanice.

SZTE je obecně provozována s rizikem odpojování jejích odběratelů. Každé významnější odpojování od soustavy SZTE s sebou navíc nese **ekonomické dopady** pro všechny zúčastněné strany. Odpojení od SZTE má vliv nejen na jejího vlastníka a provozovatele, ale také na odběratele, kteří zůstanou připojeni a nadále odebírají teplo ze SZTE; s každým odpojením totiž dochází ke zvyšování podílu stálé složky nákladů na výrobu tepla. Může tak snadno dojít ke zvýšení jednotkové ceny tepelné energie pro zbývající odběratele.

Dodávky tepla ze SZTE jsou u některých odběratelů vnímány jako omezení svobodného rozhodování o způsobu vytápění. Některé snahy pro možnost odpojení se ze soustavy SZTE mohou mít racionální i ekonomické opodstatnění v závislosti na dané lokalitě a ceně dodávkového tepla, nicméně **v převážné většině případů**

se jedná o ne zcela objektivní posouzení skutečných nákladů na realizaci nového způsobu vytápění a s ním spojené náklady na případné odpojení.

Přestože je v obecné rovině odpojení odběratele tepelné energie od SZTE v případě realizace alternativního zdroje možné, může být **povoleno jen za splnění několika zákonných podmínek**, jejichž naplnění je posuzováno v rámci **stavebně-povolovacích procesů**. V těchto řízeních v postavení účastníka řízení vystupuje také provozovatel SZTE (dodavatel tepelné energie), který bude případným odpojením odběratele dotčen. Provozovatel SZTE tak může v těchto povolovacích procesech podávat své **námítky** a případné povolení napadnout **odvoláním**, případně také **eventuálně žalobou proti rozhodnutí**. V každém případě je provozovatel SZTE, je-li odpojení od SZTE pravomocně povoleno, oprávněn nárokovat **náhradu veškerých vyvolaných jednorázových nákladů** na provedení změny způsobu dodávky nebo změny způsobu vytápění a rovněž nákladů spojených s odpojením od rozvodného tepelného zařízení včetně odstranění tepelné přípojky nebo předávací stanice. **Odběratel tepelné energie by proto měl vzít veškeré s tímto spojené náklady na vědomí.**

Vzhledem k výše uvedenému lze uzavřít, že každý odběratel uvažující o odpojení od SZTE musí **pečlivě zvážit náklady spojené s odpojením**, které vzniknou nejen v souvislosti s **přípravou a realizací alternativního zdroje** tepelné energie, **ale také v důsledku nákladů dodavatele s odpojením od rozvodného tepelného zařízení aj.** Před samotným odpojením je nadto třeba splnit řadu shora popsanych podmínek, které posuzuje příslušný stavební úřad; řízení tak může být časově náročné a tedy i **dále prodražovat záměr odběratele. Všechny tyto náklady mohou být v konečném součtu vyšší než úspora**, kterou odběratel od odpojení od SZTE očekává. **Každé odpojení odběratele od SZTE má pak za následek snížení stability dodávek garantovaných prostřednictvím SZTE, ale také jejich zdražení pro ostatní dodavatele.**

Zdroj dat

Legislativa ČR

<http://www.mvcr.cz/clanek/sbirka-zakonu.aspx>

Vyhláška ze dne 18. ledna 2022, kterou se mění vyhláška č. 141/2021 Sb., o energetickém posudku a o údajích vedených v Systému monitoringu spotřeby energie:

https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=15/2022&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

Seznam zkratk

CZT	centrální zásobování teplem (= SZTE)
ČR	Česká republika
ERÚ	Energetický regulační úřad
OZE	obnovitelné zdroje energie
SMB	statutární město Brno
SZTE	soustava zásobování tepelnou energií
ÚEK	územní energetická koncepce